

občinskih ubožcev. Tej postavi se pravi, da je draga in ob enem slaba, ali take so sploh postave liberalcev. — Gornjeavstrijski dež. zbor ima večino konservativno in v njem so vsprejeli načrt postave gledé na deželni šolski svet. Po tej postavi dobi katoliška cerkev več moči do ljudske sole, toda pravi se, da je c. kr. vlada ne predloži Nj. veličanstvu v potrjenje.

Štajarsko. Liberalna gospóda v našem deželnem zboru hoče še eno leto prevdarjati, ali naj ostane c. kr. kmetijska družba ali pa se prelevi v c. kr. dež. kmetijski svet. Da bi ne imeli strahú pred Slovenci, bili bi že letos sklenili, naj se c. kr. družba prelevi v tak svet, v katerem bode nekaj nemških uradnikov dobilo zaslužka na stroške dežele. — Deželne doklade bode letos 33 kr. od enega goldinarja cesarskih davkov, tedaj za eden krajcar več, kakor lani. To je tudi napredek!

Koroško. Za Vrbsko jezero pri Celovci so napravili v Linci nov parnik, ime mu je Helios in prostora je na njem za 300 ljudi, drag pa je tudi. — Za vravnávanje rek izdajo na Koroškem veliko denarja, toda ni videti, da kaj pomaga. V zadnjem času maje pa že tudi liberalna gospóda semtertje z glavo, ko pride v dež. zboru tak predlog za vravnávanje kake reke.

Kranjsko. Ker bodo v kratkem v Ljubljani dopolnilne volitve v mestni zastop, zato se vrše že sedaj »ljudski shodi«, da se pripravijo volilci na-nje. Naj pa nihče ne pričakuje, da bodo te volitve »gladke!« Na ljudskem shodu, sklicanem po »Slov. društvu«, zadnje nedeljo je bilo videti že »rogov«, vidno znamenje, da se misli na boritev. — Na novem gledišči v Ljubljani ne bode slov. napisa, ampak samo grb kranjske dežele. Nam se zdi to čudno, posebno pa še tedaj, ako se napravi nemški napis, slovenski pa izostane.

Primorsko. Na ljudskem shodu v Dornbergu pri Gorici so sklenili prošnjo do c. kr. vlade, naj predloži postavo za vravnávanje Vipave, katera dela sila veliko škode. Za take postavo bode pa jim pač treba še večkrat potrkati pri vladi, kajti vravnávanje te reke stane veliko denarja.

Tržaško. V Trstu se šopiri slej, kakor prej laška gospóda ter dela, kar ji drago, vendar pa kaže sedaj c. kr. vlada nekaj več volje, da se stori tudi slov. prebivalcem pravica. Ako vlada hoče, mora mesto postaviti vsaj dve ljudski šoli za otroke slov. starišev, doslej se jih mesto brani, kar največ more.

Istersko. Minister za uk in bogočastje je dejal prof. Spinčiča iz službe, ker je neki preveč agitiral pri nekaterih volitvah. Tega pa, sodimo, da vendar-le ni bilo treba.

Hrvaško. V Reko je prišel te dni novi kraljev namestnik, grof Bathyaní, vsprejeli so ga prav slovesno, ali čudno, da je novi namestnik govoril vedno laški, mar ne zna hrvaški? — Nadškof v Zagrebu postane najbrž korar Haudek, vsaj govorica o njem se ponavlja v zadnjem času po gostem in torej utegne biti kaj resnice na njej.

Ogersko. V državnem zboru se plete že dolgo posvetovanje o državnem proračunu in »levica«, stranka grofa Apponyia, še ne kaže, da ji zmanjka že počasi besedij. — Naj se izpremeni veljava denarja, ki jo imamo sedaj, v zlato veljavo, na to dela najbolj ogerski minister za državne finance in vse kaže, da se mu vgodi. Drugim pa se ne zdi, da je je že tako sila treba.

Vunanje države.

Rim. Avstrijski poslanik pri sv. očeta Leon XIII. je doslej grof Revertera, ali piše se, da nima več zupanja pri sv. očetu, ker se shaja neki tudi z laškimi velikaši. Kaj je resnice na tem, ne znamo, toda sodimo, da ne veliko.

Italijansko. Kralj Umberto je odlikoval celo vrste mož, ki so imeli kaj dela pri sklepanji trgovinske pogodbe, med njimi je tudi ogerski minister za trgovino, Baross. On je dobil veliki kordon reda sv. Mavricija. — Veliko veselje je pripravil nek duhovnik v Rimu liberalcem, ker toži kardinala Oreglia, češ, da mu ni izročil župnije, do katere bi on imel pravico prej, kakor drugi prošnjik. Tacih tožb se doslej ni bilo, ker jim manjka vsake podlage.

Francosko. Anarhisti še delajo vselej grozo ter se sliši sedaj tu, sedaj tam, da so ukradli dinamita. V večih mestih so imeli že tudi požarov, katerih so bili krivi anarhisti. Vlada njim ne more priti do kože, zato pa se repenči raji nad duhovniki in se grozi, da 'dene vse pod ključé, ako zine kje kateri kaj zoper republiko. Takov je pogum srčnih republikancev!

Angleško. Predloga vlade, naj se sklene v državnem zboru prej posvetovanje, kakor mu doba poteče, niso vsprejeli v drž. zboru. Vsled tega bodo nove volitve še le v pozni jeseni, ali pa more biti prihodnje spomladi.

Nemško. V času, ko je bila v nemških deželah vojska zoper katoliško cerkev, niso izplačevali duhovnikom ničesar iz državnih blagajnic. Sedaj bi radi popravili to krivico, toda tistega denarja, ki so si ga bili pridržali po krivem, ni sedaj nikjer najti in nihče ne zna, kam da je izginil. No, knez Bismarck in njegovi sluge že znajo za-nj. Če je vladi v resnici kaj do pravice, naj pa se obrne do njih!

Rusko. Minister za vunanje zadeve, grof Giers je nevarno zbolel in pravi se, da bode težko ozdravel. Carju bode torej treba skrbeti, da se mu poišče naslednik.

Srbsko. Milan Obrenović, prej kralj vseh Srbov, se je odpovedal svoji domovini in sedaj ni nikjer doma. Misli je, da bi mu v Rusiji še kazalo najbolj, toda tam ga niso hoteli in ne mara, da ga dobimo še v Avstrijo, na Ogersko.

Tursko. V Albaniji so se uprli mladi možje zoper tursko vlado ter ji nočejo dati odkupnine, ki jo tirja od njih za to, da jih ne vzame v vojake. Bilo je vsled tega že krvavih bojov.

Grško. Predsednik novega ministerstva potuje sedaj po mestih ter nagovarja ljudi, naj volijo može za poslance, ki bodo za-nj, torej njegova stranka. Doslej mu še hodi tesno za zanesljivo večino v drž. zboru.

Afrika. Zoper Dahomejce zbira francoska vlada večjo vojsko in že je več bojnih ladij na potu v Tonking.

Amerika. V Chicagu, kjer bode prihodnje leto velika razstava, nameravajo delavci 1. maja tirjati delo po 8 ur na dan in pritožiti se zoper redarje, češ, da jih le-ti stiskavajo čez silo. Na tem zboru bode neki pri 20.000 delavcev.

Za poduk in kratek čas.

Pomladanski glasovi.

(Napisal J. Sattler.)

Zopet se je vzbudila priroda iz zimske otrplosti, kakor bi jej angelj božji navdihnil novo življenje. Prišlo je ljubko mladoletje. S cvetjem in zelenjem se odeva hrib in dol. Vrnile so se pa tudi ljubljenske naše, lahkokrile ptičice, ki pozdravljajo z veselim petjem ustajanje vesoljne narave in Izveličarja našega.

Na košatem orehu zvižgajo in ščebetajo iz nova škorcí, kakor bi hoteli prekositi drug drugega s čvrčanjem svojim. Le poslušajte jih; pripovedujejo si, kaj so

doživeli po travnikih, na polju in v gozdu. V jasne višave se dviga škrljanček zvrgoleč zahvalno svojo pesem, da je vsemogoči Stvarnik poslal na zemljo zaželeno pomlad. Po logu se razlega drozga jasni glas; v gaju gostoli veselo kos. Nehoté obstojimo in poslušamo. Topi se nam nekaj v sreč; lažje se nam dvigajo prsa.

Ni se toraj čuditi, da je človek že od nekdanj rad poslušal pomladanske te glasove. Zategadel imamo mi toliko pesmij, v katerih se pogovarjata človek in ptica. Med slovenskim narodom živi še dandanešnji mnogo vraž in bajk, katere nam pričajo, kako so se Slovencu omilile ptice pevke. Z njimi se on razgovarja, jih oponaša, jim tožuje svoje britkosti. Ne bom tu ponavljal, kaj narodna pesem poje o raznih pticah; na primer o prepelici, škrljancu, kosu, sraki, gavranu itd.; omeniti hočem le mimogredé, kako šegava in hudomušna je senica. Ljudje pravijo, da poje tako-le:

fuj, fuj, fuj, cicifuj;
nemškutar, kljun si muj! (umij.)

Torej celo ptiči že čivkajo po grmovju, kako grdo delajo Judeži naši, ker izdajajo domovino svojo. Oj, da bi se jim vzbudila vest pri teh glasovih!

Rekel sem zgoraj, da si narod marsikaj pripoveduje o pticah; med drugim tudi nastopni dve bajki, ki sta morda še menj znani.

Ko je Jezus ustal od mrtvih na Velikonoč, prosile so ga ptice, naj jih vzame s seboj, kadar bo šel v nebesa. Ptice so nato začele peti veselo. Ko je Jezus šel v nebesa, letele so vse ptice visoko, visoko za njim; rajviše je pa letel škrljanec, tako visoko, da mu je solnce osmodilo perje; zato je sedaj po hrbitu rjavkast. Toda Jezus ni vzel ptic s seboj v nebesa; rekel jim je, naj počakajo do Duhovega; potem mogoče, da jih vzame v nebesa. Ptice so torej željno pričakovale binkoštnega praznika in veselo dalje popevale.

Došlo je Duhovo; ali tudi sedaj jih Jezus ni vzel v nebesa; obečal jim je, da jih vzame o kresu, ali pa — nikoli. Ptice so čakale in popevale npajoč, da jih Jezus vendar le vzame v nebesa. Prišel je kres; Jezus pa jih ni vzel v nebesa. Sedaj so bile žalostne in umolk-nile so. Zato začnejo še dandanes peti o Velikinoči in pojejo do kresa, ker se veselé nebes; potem pa umolknejo.

Izmed vseh naših ptičev je najmanj priljubljen vran ali gavran. Človeku se zdi nekako grozen in pošasten zaradi črnega svojega perja in otlega krokanja. Nekdaj pa bajé ni bil tak, kakor nam pravi narodna bajka.

Bog je ustvaril gavrana med vsemi pticami najlepšega. Perje njegovo je bilo snežnobelo; lesketalo se je v solnčnih žarkih, kakor srebro. Glas je imel tako prijeten, da mu ni bilo podobnega na svetu. Kadar se je pevajoč dvigal v zrak, ustavili so ljudje svoje delo in ga strmé poslušali. Vendar so ga redkokedaj slišali, ker se je vzdignil visoko v oblake. Zato se je imel vsak za srečnega, ki je slišal petje njegovo. Izmed vseh ptic je bil gavran Bogu najljubši; popevati je smel na samem nebu.

Nek velik praznik je bila cerkev napolnjena pobožnega ljudstva; nagloma se oglasi gavran. Brž, ko začujejo ljudje sladki njegov glas, planejo vsi iz cerkve in pustijo duhovnika samega pri altarju. Pregrešno so poslušali gavrana angeljsko petje; takega nihče ni čul nikoli na zemlji in ga ne bo. Ali ni trajalo to dolgo.

Bog se je hudo razsrdil, da je gavran po nepotrebnem rušil s svojim petjem službo božjo in motil ljudi v pobožnosti. Vzel mu je krasno srebrnobelo obleko, premenivši jo v črno, glas angeljski pa v ostudno krokanje. Od te dobe ne leta več visoko v oblake in se rad skriva pred ljudmi. Sram ga je bajé sedanje svoje podohe.

Smešnica. V neki krčmi je beseda o pravljicah, izmišljenih pa poučljivih pripovedkah in čevljar Jurko se oglasi, češ, da zna več tacih pripovedstij. Prosijo ga pivci, naj jim katero pove in on začne: »Nas krčmar nam toči dobro in naravno vino.« »Pravljico!« sezejo mu tovariši v besedo, »pravljico povej!« »Saj sem vam jo povedal«, odvrne čevljar pa utihne.

Razne stvari.

(Posvečenje.) V petek so posvetili mil. knezsko v svoji kapeli v Mariboru v mašnika brata Bonaventura Breidenbach iz reda trapistov v Rajhenburgu.

(Nadvojvoda) Albreht, višji maršal c. kr. armade, peljal se je v noči od torka na sredo skozi naše kraje na južni železnici v Pulj ob Jadranskem morju.

(Drugo redno zborovanje) podružnice sv. Cirila in Metoda za Laški trg in okolico bode dne 18. aprila 1892 ob 4. uri popoldne v pivarni g. Sim. Kukeca na Laškem. Po zborovanju je koncert, ki ga priredi mešan žbor domačih pevcev. Vstopnina je prosta, darovi pa se hváležno sprejemajo v prid podružnice. K obilni udeležitvi uljudno vabi vse prijatelje družbe in narodnega gibanja na Laškem Odbor.

(Vabilo.) Občni zbor ima moška podružnica sv. Cirila in Metoda v Šentjuriji ob juž. žel. na belo nedeljo dne 24. aprila ob 5. uri popoldne pri »Cestnem«. Na vsporedu je: 1. Govor predsednika; 2. volitev treh udov, da račune pregledajo ter novega odbora in 3. govor č. g. Al. Krefta. Odbor.

(Podružnica) sv. Cirila in Metoda za Slovenjgradec in okolico priredi dne 24. aprila t. l. popoldne ob 4. uri v gostilni g. Petriča v Staremtrgu svoje šesto glavno zborovanje in vse častite ude in rodoljube prav prijazno vabi in prosi, da bi se ga v prav obilnem številu vdeležili.

(»Pomladnih glasov«) izšel je drugi zvezek ter ima lepega berila za slov. mladino. Izvod stane nevezan 20 kr., lično vezan 30 kr., po pošti 5 kr. več. Tudi prvega zvezka se dobi še nekaj izvodov po isti ceni. Prodaja pa knjižici »Katoliška bukvarna« v Ljubljani; pismena naročila sprejema g. A. Medved, bogoslovec v Ljubljanskem semenišči.

(Obrtne šole.) Za obrtne šole je spisal g. dr. Toma Romih, učitelj meščanske šole v Krškem, »Obrtno knjigovodstvo« ter mu je pridjal kratek pouk o menicah. Le-ta knjiga lahko se rabi na obrtnih šolah pa se priporoča tudi obrtnikom. Cena je 1 gl. in 10 kr. s pošto vred ter se dobi pri založniku, g. Drag. Hribarji v Celji.

(Deželni zbor.) Nemški konservativci so v dež. zboru v Gradci predlagali načrt postave, ki vpelje ženitbenske oglasnice in ta načrt so letos tudi v dež. zboru vsprejeli. Ako dobi najviše potrjenje, potem bode mogoče občinam, da vsaj nekaj prepričijo ženitve tako imenovanih nemaničev. Če so to izgodi, izpregovorimo tudi mi kaj več o teh »ženitbenskih oglasnicah«.

(»Apostoli«.) Izmed onih 12 starčkov, ki so bili dnes za »apostole« pri sv. opravilih v stolni cerkvi v Mariboru, star je eden 91 let, dvoje jih šteje po 81 in troje po 80 let, ostali pa so stari doli do 70 let. Vsi skupaj pa imajo 927 let.

(Nov most) postavi trška občina v Muti čez Dravo ter se prične to delo še te spomladi.

(Ošpice) imajo otroci v Brezji pri Dravi. Izmed 65 šolarjev je prišlo jih v ponedeljek le 16 v šolo. Ker so tudi otroci g. učitelja zboleli, zaprli so za nekaj časa tamošnjo šolo.